Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 20. decembra 2017 *

„Predhodno odločanje – Člen 56 PDEU – Člen 58(1) PDEU – Storitve na področju prevoza – Direktiva 2006/123/ES – Storitve na notranjem trgu – Direktiva 2000/31/ES – Direktiva 98/34/ES – Storitve informacijske družbe – Storitev posredovanja, ki omogoča, da se prek aplikacije za pametni telefon odplačno povezuje nepoklicne voznike, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, z osebami, ki iščejo prevoz v mestu – Zahteva za dovoljenje“

V zadevi C-434/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (sodišče za gospodarske spore št. 3 v Barceloni, Španija) z odločbo z dne 16. julija 2015, ki je na Sodišče prispela 7. avgusta 2015, v postopku

Asociación Profesional Elite Taxi

proti

Uber Systems Spain SL,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Tizzano, podpredsednik, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský in E. Levits, predsedniki senatov, E. Juhász, A. Borg Barthet, D. Šváby (poročevalec), C. Lycourgos, M. Vilaras in E. Regan, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. novembra 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Asociación Profesional Elite Taxi M. Balagué Farré in D. Salmerón Porras, odvetnika, ter J. A. López-Jurado González, procurador,

– za Uber Systems Spain SL B. Le Bret, D. Calciu, R. Allendesalazar Corcho, J. J. Montero Pascual, C. Fernández Vicién in I. Moreno-Tapia Rivas, odvetniki,

– za špansko vlado M. A. Sampol Pucurull in A. Rubio González, agenta,

– za estonsko vlado N. Grünberg, agentka,

* Jezik postopka: španščina.

– za Irsko E. Creedon, L. Williams in A. Joyce, agenti, skupaj z A. Carroll, barrister,

– za grško vlado M. Michelogiannaki, agentka,

– za francosko vlado D. Colas, G. de Bergues in R. Coesme, agenti,

– za nizozemsko vlado H. Stergiou in M. Bulterman, agentki,

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za finsko vlado S. Hartikainen, agent,

– za Evropsko komisijo É. Gippini Fournier, F. Wilman, J. Hottiaux in H. Tserepa-Lacombe, agenti,

– za Nadzorni organ EFTA C. Zatschler, Ø. Bø in C. Perrin, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. maja 2017

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 56 PDEU, člena 1 Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8) (v nadaljevanju: Direktiva 98/34), člena 3 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399) ter členov 2 in 9 Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL 2006, L 376, str. 36).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Asociación Profesional Elite Taxi (v nadaljevanju: združenje Elite Taxi), poklicnim združenjem voznikov taksija v mestu Barcelona (Španija), in družbo Uber Systems Spain SL, ki je povezana z družbo Uber Technologies Inc., v zvezi s tem, da ta družba prek aplikacije za pametni telefon opravlja odplačno storitev povezovanja nepoklicnih voznikov, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, z osebami, ki iščejo prevoz v mestu, ne da bi imela licence ali upravna dovoljenja.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 98/34

3 Člen 1, točka 2, Direktive 98/34 določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[…]

2. ‚storitev‘: katera koli storitev informacijske družbe ali katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

   Za namene te opredelitve pojmov:

   – ‚na daljavo‘ pomeni, da se storitev opravi, ne da bi bile stranke sočasno navzoče,

   – ‚elektronsko‘ pomeni, da se storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za predelavo (skupaj z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi,

   – ‚na zahtevo prejemnika storitev‘ pomeni, da se storitev opravlja s prenosom podatkov na posamezno zahtevo.

   Okvirni seznam storitev, ki ne sodijo v to opredelitev, je prikazan v Prilogi V.

[…]“

4 Na podlagi členov 10 in 11 Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL 2015, L 241, str. 1) je bila Direktiva 98/34 7. oktobra 2015 razveljavljena. Vendar se Direktiva 98/34 *ratione temporis* uporablja za spor o glavni stvari.

Direktiva 2000/31

5 Člen 2(a) Direktive 2000/31 določa, da za namene te direktive „storitve informacijske družbe“ pomenijo storitve v smislu člena 1, točka 2, Direktive 98/34.

6 Člen 3(2) in (4) Direktive 2000/31 določa:

„2. Države članice ne smejo omejevati svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice zaradi razlogov, ki spadajo na koordinirano področje.

[…]

4. Države članice lahko v zvezi z neko storitvijo informacijske družbe sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od drugega odstavka, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) ukrepi so:
(i) potrebni zaradi enega od naslednjih razlogov:

– javnega reda, predvsem preprečevanja, odkrivanja in kazenskega pregona kaznivih dejanj, vključno z varstvom mladoletnikov in bojem proti podžiganju sovraštva zaradi rase, spola, veroizpovedi ali narodnosti, ter kršitev človekovega dostojanstva v zvezi s posamezniki,

– varstva javnega zdravja,

– javne varnosti, vključno z varstvom nacionalne varnosti in zaščite,

– varstva potrošnikov, vključno z varstvom investitorjev;
(ii) in naravnani proti storitvi informacijske družbe, ki posega v cilje iz točke (i) ali predstavlja resno in nevarno tveganje, da bo ogrozila te cilje;
(iii) sorazmerni s temi cilji;

(b) država članica je pred sprejetjem navedenih ukrepov ne glede na sodne postopke, vključno s predhodnimi postopki in dejanji v okviru kazenske preiskave,

– zahtevala od države članice iz odstavka 1, da sprejme ukrepe, in ta ni sprejela takšnih ukrepov ali pa niso bili ustrezni,

– uradno obvestila Komisijo in državo članico iz odstavka 1 o namenu, da sprejme takšne ukrepe.“

Direktiva 2006/123

7 V skladu z uvodno izjavo 21 Direktive 2006/123 bi „[p]revozne storitve, vključno z mestnim prometom, taksi službo in reševalnimi vozili ter pristaniškimi službami, […] morale biti izključene iz področja uporabe te direktive“.

8 Člen 2(2)(d) navedene direktive določa, da se ta direktiva ne uporablja za storitve na področju prevoza, vključno s pristaniškimi storitvami, ki jih zajema področje uporabe naslova V tretjega dela Pogodbe ES, ki je postal naslov VI tretjega dela Pogodbe DEU.

9 Poglavje III Direktive 2006/123, naslovljeno „Svoboda ustanavljanja ponudnikov“, vsebuje člen 9, ki v odstavku 1 določa:

„Države članice začetka opravljanja ali opravljanje storitvene dejavnosti ne pogojujejo s sistemom dovoljenj, razen če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) sistem dovoljenj zadevnega ponudnika ne diskriminira;

(b) potreba po sistemu dovoljenj je utemeljena s pomembnimi razlogi, ki se nanašajo na javni interes;

(c) zastavljenega cilja ni mogoče doseči z manj omejevalnim ukrepom, zlasti ker bi bil naknadni pregled prepozen, da bi bil lahko resnično učinkovit.“

10 Poglavje IV te direktive, naslovljeno „Prost pretok storitev“, vsebuje člen 16, ki določa podrobna pravila, ki ponudnikom storitev omogočajo, da storitve opravljajo v drugi državi članici od tiste, v kateri imajo sedež.

Špansko pravo

11 V aglomeraciji Barcelone taksi službo urejata Ley 19/2003 del Taxi (zakon št. 19/2003 o taksi službi) z dne 4. julija 2003 (DOGC št. 3926 z dne 16. julija 2003 in BOE št. 189 z dne 8. avgusta 2003) in Reglamento Metropolitano del Taxi (uredba o taksi službi v aglomeraciji Barcelone), ki jo je sprejel Consell Metropolitá de l'Entitat Metropolitana de Transport de Barcelona (upravni svet organa za transport aglomeracije Barcelone), z dne 22. julija 2004.

12 Člen 4 navedenega zakona določa:

„1. Za opravljanje storitev mestne taksi službe je treba predhodno pridobiti licenco, ki imetnika pooblašča za vsako od vozil, namenjenih za opravljanje te dejavnosti.

2. Licence za opravljanje storitev mestne taksi službe izdajajo županstva ali lokalne skupnosti, pristojne za območje, na katerem se dejavnost izvaja.

3. Za opravljanje storitev medmestne taksi službe je treba pridobiti ustrezno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo regionalne vlade, pristojno za promet.“

Postopek v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13 Združenje Elite Taxi je 29. oktobra 2014 pri Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (sodišče za gospodarske spore št. 3 v Barceloni, Španija) vložilo tožbo, s katero zahteva, naj to sodišče ugotovi, da so dejavnosti družbe Uber Systems Spain v nasprotju z veljavno ureditvijo ter da pomenijo zavajajoča dejanja in dejanja nelojalne konkurence v smislu Ley 3/1991 de Competencia Desleal (zakon 3/1991 o nelojalni konkurenci) z dne 10. januarja 1991. Združenje Elite Taxi zahteva tudi, naj se družbi Uber Systems Spain naloži, naj preneha s svojim nelojalnim ravnanjem, s katerim drugim družbam skupine pomaga z zagotavljanjem storitev rezervacije na zahtevo prek mobilnih telefonov in interneta. Nazadnje zahteva, naj navedeno sodišče družbi Uber Systems Spain prepove opravljanje te dejavnosti v prihodnje.

14 Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (sodišče za gospodarske spore št. 3 v Barceloni) najprej ugotavlja, da čeprav družba Uber Systems Spain svojo dejavnost opravlja v Španiji, je ta dejavnost povezana z mednarodno platformo, kar upravičuje, da se ravnanje te družbe presoja na ravni Evropske unije. Nato navaja, da niti družba Uber Systems Spain niti nepoklicni vozniki zadevnih vozil nimajo licenc in dovoljenj, določenih v uredbi o taksi službi v aglomeraciji Barcelone z dne 22. julija 2004.

15 Da bi lahko preverilo, ali je ravnanje družbe Uber Systems Spain in družb, ki so z njo povezane (v nadaljevanju skupaj: Uber), mogoče opredeliti za nelojalno ravnanje in ravnanje, ki je v nasprotju s španskimi pravili konkurence, Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (sodišče za gospodarske spore št. 3 v Barceloni) meni, da je potrebno preveriti, ali mora družba Uber imeti predhodno upravno dovoljenje. Za to naj bi bilo treba ugotoviti, ali je storitve, ki jih opravlja, treba šteti za prevozne storitve, storitve informacijske družbe ali za kombinacijo teh dveh vrst storitev. Od te opredelitve naj bi bila namreč odvisna možnost, da se od te družbe zahteva, da ima predhodno upravno dovoljenje. Predložitveno sodišče zlasti meni, da če zadevna storitev spada na področje uporabe Direktive 2006/123 ali Direktive 98/34, ravnanja družbe Uber ni mogoče šteti za nelojalno.

16 V zvezi s tem to sodišče navaja, da družba Uber vzpostavi stik ali se poveže z nepoklicnimi vozniki, ki jim da na razpolago vrsto informacijskih orodij – vmesnik – ki jim omogočajo povezovanje z osebami, ki iščejo prevoz v mestu in do storitve dostopajo prek istoimenske elektronske aplikacije. Dejavnost družbe Uber naj bi se opravljala s pridobitnim namenom.

17 Predložitveno sodišče navaja tudi, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe nikakor ne nanaša na to dejansko stanje, temveč zgolj na pravno opredelitev zadevne storitve.

18 Zato je Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (sodišče za gospodarske spore št. 3 v Barceloni) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ker člen 2(2)(d) [Direktive 2006/123] dejavnost prevoza izključuje s področja uporabe te direktive, ali je dejavnost, ki jo [družba Uber Systems Spain] opravlja s pridobitnim namenom, ko posreduje med lastnikom vozila in osebo, ki potrebuje prevoz znotraj mesta, s tem, da upravlja sredstva informacijske tehnologije – vmesnik in programsko aplikacijo (z besedami [družbe Uber Systems Spain] ‚pametne telefone in tehnološko platformo') – ki omogočajo povezavo med njima, treba šteti za dejavnost prevoza ali za elektronsko storitev posredovanja ali storitev informacijske družbe v smislu člena 1, točka 2, [Direktive 98/34]?

2. Ali je pri opredelitvi pravne narave te dejavnosti mogoče šteti, da gre deloma za storitev informacijske družbe, in ali bi v tem primeru za elektronsko storitev posredovanja moralo veljati načelo svobode opravljanja storitev, kot ga določa ureditev Unije, in, natančneje, člen 56 PDEU ter direktivi [2006/123] in [2000/31]?

3. Če bi se štelo, da storitev, ki jo opravlja družba Uber Systems Spain, ni storitev prevoza in je zato zajeta z Direktivo 2006/123, se postavlja vprašanje, ali je vsebina člena 15 zakona št. 3/1991 o nelojalni konkurenci z dne 10. januarja 1991 – ki se nanaša na kršitev določb, ki urejajo konkurenčno dejavnost – v nasprotju z Direktivo 2006/123, konkretno s členom 9 o svobodi ustanavljanja in sistemih dovoljenj, ko navezovanje na nacionalne zakone in pravne določbe ne upošteva, da sistem pridobitev licenc, odobritev in dovoljenj nikakor ne sme biti omejevalen ali nesorazmeren, torej ne sme nerazumno ovirati načela svobode ustanavljanja?

4. Če se potrdi, da se Direktiva [2000/31] uporablja za storitev, ki jo izvaja družba Uber Systems Spain, se postavlja vprašanje, ali omejitve države članice glede svobode opravljanja elektronske storitve posredovanja iz druge države članice, tako da je za opravljanje storitve potrebno dovoljenje ali licenca ali da je na podlagi nacionalne zakonodaje o nelojalni konkurenci sprejet sklep sodišča o prepovedi opravljanja elektronske storitve posredovanja, pomenijo veljavne ukrepe, ki pomenijo izjeme od člena 3(2) v skladu s členom 3(4) Direktive [2000/31]?“

Pristojnost Sodišča

19 Združenje Elite Taxi meni, da pravna opredelitev storitve, ki jo opravlja družba Uber, ni v pristojnosti Sodišča, saj je za to opredelitev treba presoditi dejansko stanje. V teh okoliščinah naj Sodišče ne bi bilo pristojno za odgovor na postavljena vprašanja.

20 V zvezi s tem je treba navesti, da je predložitveno sodišče jasno navedlo, kot je razvidno iz točke 17 te sodbe, da se njegova vprašanja ne nanašajo na ugotovitev ali presojo dejanskega stanja spora o glavni stvari, temveč zgolj na pravno opredelitev zadevne storitve. Opredelitev dejanskega stanja, ki ga je ugotovilo navedeno sodišče, glede na pravo Unije pa predpostavlja razlago tega prava, za katero je v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, pristojno Sodišče (glej v tem smislu sodbo z dne 3. decembra 2015, Banif Plus Bank, C-312/14, EU:C:2015:794, točki 51 in 52).

21 Zato je Sodišče pristojno za presojo postavljenih vprašanj.

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

22 Španska, grška, nizozemska, poljska in finska vlada, Evropska komisija ter Nadzorni organ EFTA opozarjajo na nezadostno natančnost predložitvene odločbe tako glede nacionalne ureditve, ki se uporablja, kot glede narave dejavnosti iz postopka v glavni stvari.

23 Glede tega je treba navesti, da Sodišče lahko zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, le takrat, kadar je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja podalo koristne odgovore (sodba z dne 27. junija 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, točka 25).

24 V zvezi s tem zadnjim vidikom je treba navesti, da nujnost podati razlago prava Unije, ki je koristna za nacionalno sodišče, zahteva, da navedeno sodišče, kot je razvidno iz člena 94(a) in (b) Poslovnika Sodišča, opredeli dejanski in pravni okvir, v katerega so umeščena vprašanja, ki jih postavlja, ali vsaj razloži dejstva, ki so bila podlaga za ta vprašanja (glej sodbo z dne 10. maja 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, točka 28).

25 Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča informacije, posredovane v predložitvenih odločbah, ne omogočajo samo Sodišču dati koristne odgovore, ampak tudi dajejo vladam držav članic in drugim zainteresiranim subjektom možnost, da v skladu s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije predstavijo svoja stališča. Sodišče je dolžno skrbeti za uresničevanje te možnosti ob upoštevanju dejstva, da se na podlagi tega člena zadevnim strankam vročijo le predložitvene odločbe s priloženim prevodom v uradni jezik vsake države članice, ne pa nacionalni spis, ki ga Sodišču lahko pošlje predložitveno sodišče (sodba z dne 4. maja 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, točka 26 in navedena sodna praksa).

26 V obravnavani zadevi je treba navesti, da predložitvena odločba, četudi se na upoštevne nacionalne določbe sklicuje res le na kratko, vseeno omogoča določitev določb, ki bi se lahko uporabljale za opravljanje storitev iz postopka v glavni stvari in iz katerih naj bi izhajalo, da je za to opravljanje potrebno pridobiti licenco ali predhodno upravno dovoljenje.

27 Prav tako je opis, ki ga je predložitveno sodišče navedlo glede storitve, ki jo opravlja družba Uber, in vsebina katerega je navedena v točki 16 te sodbe, dovolj natančen.

28 Nazadnje, v skladu s členom 94(c) Poslovnika je predložitveno sodišče natančno predstavilo razloge, ki so mu vzbudili dvom glede razlage prava Unije.

29 Zato je treba ugotoviti, da predložitvena odločba vsebuje dejanske in pravne elemente, ki v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 25 te sodbe, Sodišču omogočajo, da poda koristen odgovor predložitvenemu sodišču, zainteresiranim strankam pa dajejo možnost, da koristno zavzamejo stališče o vprašanjih, postavljenih Sodišču.

30 Poljska vlada poleg tega dvomi o tem, ali se člen 56 PDEU v obravnavani zadevi uporablja, saj naj bi bil položaj v postopku v glavni stvari povsem notranji.

31 Vendar je iz predložitvene odločbe, zlasti iz dejstev, navedenih v točki 14 te sodbe, in iz drugih listin v spisu, ki je pri Sodišču, razvidno, da storitev iz postopka v glavni stvari opravlja družba, ki deluje z ozemlja druge države članice, to je Kraljevine Nizozemske.

32 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vsebinska presoja

33 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je člen 56 PDEU v povezavi s členom 58(1) PDEU, členom 2(2)(d) Direktive 2006/123 in členom 1, točka 2, Direktive 98/34, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31, treba razlagati tako, da je storitev posredovanja, kot je ta v postopku v glavni stvari in katere cilj je prek aplikacije za pametni telefon odplačno povezovati nepoklicne voznike, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, z osebami, ki iščejo prevoz v mestu, treba opredeliti za „prevozno storitev“ v smislu členu 58(1) PDEU in torej izključiti s področja uporabe člena 56 PDEU, Direktive 2006/123 in Direktive 2000/31 ali pa, nasprotno, ta storitev spada pod člen 56 PDEU, Direktivo 2006/123 in Direktivo 2000/31.

34 Glede tega je treba navesti, da storitev posredovanja, s katero se poveže nepoklicnega voznika, ki uporablja svoje lastno vozilo, in osebo, ki išče prevoz v mestu, načeloma pomeni storitev, ki je različna od storitve prevoza, to je fizičnega dejanja premikanja oseb ali blaga z enega kraja na drugega z uporabo vozila. Dodati je treba, da bi bilo vsako od teh storitev, obravnavano ločeno, mogoče povezati z različnimi direktivami ali določbami Pogodbe DEU glede svobode opravljanja storitev, kot razmišlja predložitveno sodišče.

35 Tako storitev posredovanja, ki prek aplikacije za pametni telefon omogoča prenos informacij glede rezervacije storitve prevoza med potnikom in nepoklicnim voznikom, ki uporablja svoje vozilo in ki bo opravil prevoz, načeloma ustreza merilom za opredelitev za „storitev informacijske družbe“ v smislu člena 1, točka 2, Direktive 98/34, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31. Ta storitev posredovanja pomeni, kot je določeno v opredelitvi iz navedene določbe Direktive 98/34, „storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev“.

36 Storitev nejavnega mestnega prometa, kot je storitev taksi službe, pa je treba opredeliti za „storitev na področju prevoza“ v smislu člena 2(2)(d) Direktive 2006/123, razlaganega ob upoštevanju uvodne izjave 21 te direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2015, Trijber et Harmsen, C-340/14 in C-341/14, EU:C:2015:641, točka 49).

37 Vendar je treba navesti, da storitev, kot je ta v postopku v glavni stvari, ni samo storitev posredovanja, s katero se prek aplikacije za pametni telefon poveže nepoklicnega voznika, ki uporablja svoje lastno vozilo, in osebo, ki išče prevoz v mestu.

38 V položaju, kot je ta, ki ga predstavlja predložitveno sodišče, in v katerem prevoz potnikov zagotavljajo nepoklicni vozniki, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, subjekt, ki opravlja te storitve posredovanja, namreč istočasno ponuja storitve mestnega prometa, dostop do katerih omogoča predvsem z informacijskimi orodji, kot je aplikacija iz postopka v glavni stvari, in splošno delovanje katerih organizira za osebe, ki želijo sprejeti to ponudbo za prevoz v mestu.

39 Glede tega iz informacij, ki jih ima Sodišče, izhaja, da storitev posredovanja družbe Uber temelji na izboru nepoklicnih voznikov, ki uporabljajo svoje lastno vozilo in ki jim ta družba da na razpolago aplikacijo, brez katere, prvič, ti vozniki ne bi mogli opravljati prevoznih storitev in, drugič, osebe, ki iščejo prevoz v mestu, ne bi mogle uporabiti storitev navedenih voznikov. Poleg tega ima družba Uber odločilen vpliv na pogoje opravljanja storitev teh voznikov. V zvezi s tem je treba med drugim navesti, da družba Uber prek istoimenske aplikacije določi vsaj maksimalno ceno prevoza, da ta družba ta znesek pobere od stranke, preden del navedenega zneska nakaže nepoklicnemu vozniku vozila, da opravlja nekolikšen nadzor nad kakovostjo vozil in njihovih voznikov ter nad ravnanjem teh voznikov, ki lahko glede na okoliščine primera privede do njihove izključitve.

40 To storitev posredovanja je torej treba obravnavati kot sestavni del celotne storitve, katere glavni element je storitev prevoza, in je tako ni mogoče opredeliti za „storitev informacijske družbe“ v smislu člena 1, točka 2, Direktive 98/34, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31, temveč za „storitev na področju prevoza“ v smislu člena 2(2)(d) Direktive 2006/123.

41 Tako opredelitev poleg tega potrjuje sodna praksa Sodišča, v skladu s katero pojem „storitev na področju prevoza“ ne obsega le storitev prevoza kot takih, temveč tudi druge storitve, ki so neločljivo povezane s fizičnim dejanjem premikanja oseb ali blaga z enega kraja na drugega s prevoznim sredstvom (glej v tem smislu sodbo z dne 15. oktobra 2015, Grupo Itevelesa in drugi, C-168/14, EU:C:2015:685, točki 45 in 46, ter mnenje 2/15 (Sporazum o prosti trgovini s Singapurjem) z dne 16. maja 2017, EU:C:2017:376, točka 61).

42 Zato se Direktiva 2000/31 ne uporablja za storitev posredovanja, kot je ta v postopku v glavni stvari.

43 Ker je ta storitev opredeljena za „storitev na področju prevoza“, se zanjo tudi ne uporablja Direktiva 2006/123, saj taka vrsta storitev v skladu s členom 2(2)(d) te direktive spada med storitve, ki so izrecno izključene s področja uporabe navedene direktive.

44 Ker poleg tega storitev posredovanja iz postopka v glavni stvari ustreza opredelitvi „storitev na področju prevoza“, se zanjo ne uporablja člen 56 PDEU, ki se v splošnem nanaša na svobodo opravljanja storitev, temveč člen 58(1) PDEU, ki je posebna določba, v skladu s katero „[s]vobodno opravljanje prevoznih storitev urejajo določbe naslova o prevozu“ (glej v tem smislu sodbo z dne 22. decembra 2010, Yellow Cab Verkehrsbetrieb, C-338/09, EU:C:2010:814, točka 29 in navedena sodna praksa).

45 Zato mora biti uporaba načela svobode opravljanja storitev v skladu s Pogodbo DEU dosežena z izvajanjem skupne prometne politike (sodba z dne 22. decembra 2010, Yellow Cab Verkehrsbetrieb, C-338/09, EU:C:2010:814, točka 30 in navedena sodna praksa).

46 Vendar je treba ugotoviti, da glede storitev nejavnega mestnega prevoza in storitev, ki so z njimi neločljivo povezane, kot je storitev posredovanja v postopku v glavni stvari, Evropski parlament in Svet Evropske unije nista sprejela skupnih pravil ali drugih ukrepov na podlagi člena 91(1) PDEU.

47 Iz tega sledi, da so v trenutnem stanju prava Unije države članice pristojne, da določijo pogoje opravljanja storitev posredovanja, kot so te v postopku v glavni stvari, v skladu s splošnimi pravili Pogodbe DEU.

48 Zato je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je člen 56 PDEU v povezavi s členom 58(1) PDEU, členom 2(2)(d) Direktive 2006/123 in členom 1, točka 2, Direktive 98/34, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31, treba razlagati tako, da je storitev posredovanja, kot je ta v postopku v glavni stvari in katere cilj je prek aplikacije za pametni telefon odplačno povezovati nepoklicne voznike, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, z osebami, ki iščejo prevoz v mestu, treba šteti za neločljivo povezano s storitvijo prevoza in jo torej opredeliti za „prevozno storitev“ v smislu členu 58(1) PDEU. Tako storitev je zato treba izključiti s področja uporabe člena 56 PDEU, Direktive 2006/123 in Direktive 2000/31.

49 Glede na odgovor, ki je bil dan na prvo in drugo vprašanje, na tretje in četrto vprašanje, ki sta postavljeni za primer, če bi se Direktiva 2006/123 ali Direktiva 2000/31 uporabljali, ni treba odgovoriti.

Stroški

50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 56 PDEU v povezavi s členom 58(1) PDEU, členom 2(2)(d) Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu in členom 1, točka 2, Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), je treba razlagati tako, da je storitev posredovanja, kot je ta v postopku v glavni stvari in katere cilj je prek aplikacije za pametni telefon odplačno povezovati nepoklicne voznike, ki uporabljajo svoje lastno vozilo, z osebami, ki iščejo prevoz v mestu, treba šteti za neločljivo povezano s storitvijo prevoza in jo torej opredeliti za „prevozno storitev“ v smislu členu 58(1) PDEU. Tako storitev je zato treba izključiti s področja uporabe člena 56 PDEU, Direktive 2006/123 in Direktive 2000/31.

Podpisi